

Z A P I S N I K
od 15. veljače 2024.

SASTAVLJEN KOD TRGOVAČKOG SUDA U VARAŽDINU:

NAZOČNI OD STRANE SUDA:

PARNIČNI PREDMET:

Sudac:
Hugo Wedemeyer

Tužitelj: JUPITER GANIMED j.d.o.o. Zagreb

Tuženik: J & T banka d.d. Varaždin

Radi: utvrđenja ništetnosti ugovora
i isplate

Zapisničar:
Lidija Šmaguc

Početak u 12,30 sati.

Utvrđuje se da je rasprava javna.

Konstatira se da su na današnje pripremno ročište pristupili:

Za tužitelja: direktor Hrvoje Šimić

Za tuženika: zam. punomoćnika Stjepan Željko Tomić, odvjetnički vježbenik
iz OD Buterin & Partneri iz Zagreba

Također, se utvrđuje da je na današnje ročište bilo pozvano trgovačko društvo Monel d.o.o. iz Zagreba kojeg je predložio tuženik obavijestiti o ovoj započetoj parnici. Navedeno društvo poziv za današnje ročište zaprimilo je 10. siječnja 2024. (povratnica prileži iza lista 386 spisa), a isti nije ispričao nedolazak na današnje ročište.

Upućuju se stranke s mogućnošću mirnog rješenja predmeta ovog spora sudskom nagodbom ili u postupku mirenja.

Direktor tužitelja navodi:

Tužitelj ostaje kod tužbe i tužbenog zahtjeva, te skreće pozornost na osnovna dva pitanja, a to je ništetnost odredbe o promjenljivoj kamatnoj stopio kao bitnom sadržaju ugovora o kreditu i drugo ništetnost odredbi o valutnoj klauzuli na način da vjerovnik, u ovom slučaju kreditor, određuje sam tečaj po svom nahođenju, a da nema niti posebnih odredbi o načinu određivanja promjenljive kamate, a niti odredbi o načinu kako banka određuje tečaj po kojem se izvršavaju obveze po ugovoru o kreditu.

Smatramo da je bila to prava volja stranaka prilikom zaključenja ugovora na koju okolnost smo predložili saslušanje svjedoka, a u odnosu na visinu tužbenog zahtjeva, odnosno, osnovanost visine provođenje vještačenja ukoliko bi visini bila sporna. Predlažemo da se kao prethodno pitanje, odluči o točki I. vezano za utvrđenje ništetnosti ugovora o kreditu, a tek potom nastavi sa odlučivanjem o zahtjevu za plaćanje u točki II. Smatramo da nije jedinstvena praksa sudova u pogledu ništetnosti ugovora kako županijskih tako i trgovačkih sudova, te je podnijet ovome sudu prijedlog za pokretanje oglednog postupka pred Vrhovnim sudom radi odlučivanja o pravnim pitanjima pod III. tužbe, a pravna pitanja decidirano naznačena u točki III.5 tužbe. Ukoliko sud bude odredio saslušanje svjedoka predlažemo da nam se dade ovlast da pozovemo svjedoke na davanje pisanih isprava radi ekonomičnosti postupka. Vezano za potrebu ujedničavanja sudske prakse dostavljeno je niz ugovora o kreditu koja su javno dostupna iz predstečajnih nagodbi iz kojih je razvidno da bi se ta pravna pitanja mogla pojavljivati u više postupaka pred sudovima u RH.

Zam. punomoćnika tuženika navodi:

Tuženik ostaje kod odgovora na tužbu i svim podnescima, protivimo se svim tvrdnjama i dokaznim prijedlozima tužitelja. Predlažem da se podnesak tužitelja od 1. veljače 2024. ne uzme u obzir sukladno odredbi čl. 299.a ZPP-a podredno ukoliko će se uzeti u obzir podnesak tužitelja od 1. veljače 2024. da se i rješenjem dopusti tuženiku eventualno očitovanje na isti. U ostalom dijelu ostajemo kod prigovora nedostatka pravnog interesa i promašene pasivne legitimacije za točku I. tužbenog zahtjeva, odnosno, zahtjeva za utvrđenjem ništetnosti. U pogledu zahtjeva za pokretanje oglednog spora ukazuje se da nisu ispunjeni uvjeti budući da se ne radi o više postupaka u pogledu istog pravnog pitanja već se radi o samo nekoliko postupaka pokrenutih upravo od strane tužitelja pokrenutih protiv drugih kreditnih institucija, dok ukoliko tužitelj bude smatrao da se radi o pravnom pitanju bitnom za razvoj prava, isto može unutar ovog postupka ishoditi prijedlog za dopuštenje revizije kroz tamo naznačeno pravno pitanje.

Direktor tužitelja navodi:

O prijedlogu za dopuštenje pokretanje oglednog postupka odlučuje vijeće sudaca Vrhovnog suda, to je tužitelj shvaćanja da nakon što prvostupanjski sud provede proceduru konzultacija na sjednici parničnog odjela odluku o dopuštenosti treba isključivo prepustiti vijeću Vrhovnog suda jer u protivnom bi došlo do bitne povrede parničnog postupka onemogućavanja raspravljanja pred sudom.

Sud donosi

r j e š e n j e

Neće se uzeti u obzir podnesci tužitelja koje je isti dostavio suprotno odredbi čl. 299.a Zakona o parničnom postupku, a radi se o slijedećim podnescima sa pripadajućim priložima, i to: o podnescima od 14. siječnja 2024., 20. siječnja 2024., 1. veljače 2024.

Na upit suda direktoru tužitelja da isti dodatno pojaśni u čemu se točno sastoji potreba da se pokrene ogledni postupak, te da točno navede kakao bi, u konkretnom slučaju, u ovoj pravnoj stvari odluka ovisila o rješavanju istog pravnog pitanja, a u odnosu na slične sporove koje je sam tužitelj iz ove pravne stvari protiv drugih tuženika

pred drugim sudovima u RH pokrenuo, a gdje, također, zahtijeva utvrđenje ništetnosti ugovora o kreditima sa promjenljivom kamatnom stopom i valutnom klauzulom, te gdje nakon toga traži i plaćanje novčane tražbine radi stjecanja bez pravne osnove, ako i u ovoj pravnoj stvari, te da tužitelj određeno navede o kojem se to broju pokrenutih postupaka i pred kojim sudovima, navodi:

Direktora tužitelja navodi:

Pravno pitanje vezano uz promjenljivu kamatnu stopu po odluci kreditora vrhovni sud je već zauzeo shvaćanje da samo dio takve odredbe je ništetan i da je oduvijek postojala zakonska obveza da u ugovorima o kreditu mora biti precizno definirani parametri kamatne stope, a na što upućuje i odredba čl. 272. Zakona o obveznim odnosima. Međutim, do sada je sudska praksa razvila samo pravno pitanje djelomične ništetnosti takve odredbe, a u tri slučaja Županijski sud u Varaždinu i dva puta Županijski sud u Vukovaru je donio shvaćanje da su takvi ugovori ništetni u cijelosti. Jednako tako poznato mi je da pred Visokim trgovačkim sudom je isto pravno shvaćanje za djelomičnu ništetnost takve odredbe, međutim, rijetko tko se od tužitelja upustio u traženje ništetnosti cijelog ugovora o kreditu. Nema saznanja da bi VTS RH o tom pitanju odlučivao o ništetnosti cijelog ugovora o kreditu iz razloga da je bila ugovorena promjenljiva kamatna stopa sa neprecizno određenim parametrima promjene. U svezi da li je ništetna odredba ugovora o kreditu kad se tražbina veže za tečaj banke kreditora koju na dan plaćanja odnosno dospijeća obveze sam određuje u jednom od sporova osobno sam imao slučaj VTS RH je zauzeo pravno shvaćanje da je riječ o tržišnom parametru protiv koje odluke je bio podnesen zahtjev za reviziju, a koje su stranke nakon izjavljenog dopuštenja prijedloga za reviziju riješile mirnim putem nagodbom i nije bilo ispitivanja takvog pravnog shvaćanja pred vrhovnim sudom.

Tužitelj stoga predlaže kao što je već ranije rečeno da se vrhovnom sudu u prijedlogu naznače pravna pitanja o kojima se predlaže od strane vrhovnog suda zauzeti pravno shvaćanje, a ta pravna pitanja glase kao pod točkom III.5 tužbe i to je li ništetna odredba ugovora o kreditu u kojem je naknadu, odnosno, iznos koji korisnik kredita treba vratiti tj. platiti vezan za tečaj koji određuje kreditor na dan vraćanja, odnosno plaćanja, te da li je zbog toga i čitav ugovor o kreditu ništetan, te slijedeće pravno pitanje da li je ništetna odredba ugovora o kreditu kada je ugovorena promjenljiva kamatna stopa, a nije određen parametar, odnosno, struktura kamate te način usklađivanja s ugovorenim promjenljivim parametrom kao ni trenutak kada se vrši usklađivanje te razdoblje na koje će se usklađivanje odnositi, te da li je i zbog takve odredbe čitav ugovor o kreditu posljedično ništetan.

Želim još posebno pridodati da je i europsko pravo primijetilo problematiku određivanja promjenljivih parametara u svezi određivanja kamata te je donijela posebni propis koji se primjenjuje i kod nas, i to, Uredbu EU 2016/1011. Europskog parlamenta i vijeća od 8. lipnja 2016., a u biti koja uređuje propisuje da treba biti imenovan i sa dopuštenjem javnog pravnog tijela administrator koji određuje promjenljivi parametar, a osobito da mora biti otklonjena svaka mogućnost sukoba interesa između administratora i doprinositelja podataka koji utječu na vrijednost tog indeksa.

Na kraju pridodajem da se pred sudovima u Republici Hrvatskoj na današnji dan vodi nekoliko desetaka postupaka o istom pravnom pitanju vezano za promjenljivost kamate i valutne klauzule, dakle, ista pravna pitanja koja su predmet ovdje tužbenog zahtjeva i npr. radi se o sporovima pred TS Zagreb poslovni broj P-3151/2023., P-3333/2023., P-3434/2023., kod TS Osijek poslovni broj P-404/2023., P-405/2023., kod TS Rijeka poslovni broj P-593/2023., P-587/2023., P-589/2023., kod TS Split poslovni

broj P-498/2023., kod TS Bjelovar poslovni broj P-16/2024., kod TS Dubrovnik poslovni broj P-1/2024., kod OGS Zagreb poslovni broj P-181/2022., kod OS Varaždin poslovni broj P-734/2021.

Zam. punomoćnika tuženika navodi:

Tuženik još jednom ponavlja kako nije ukazano na postojanje postupaka zbog kojih bi bila opravdano ujedničavanje prakse putem oglednog postupka, a ne putem prijedloga za dopuštenje revizije koji je institut upravo ustanovljen radi ujedničavanja prakse. U odnosu na pravna pitanja koja predlaže tužitelj da se zauzme pravno shvaćanje Vrhovnog suda, a naznačena su pod točkom III.5 tužbe tužitelja, a odnose se na promjenljivu kamatnu stopu i opstojnost čitavog ugovora u slučaju da takva odredba bude utvrđena ništetnom, želim navesti da je Vrhovni sud već zauzeo stav u odlukama poslovni broj Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020., a još je važnije u odluci poslovni broj Rev 308/2022-2 od 19. travnja 2022.

U odnosu na prva dva pitanja iz točke III.5 tužbenog zahtjeva, a vezana uz pitanje da li je ništetna odredba o kreditu u kojem je naknada, odnosno, iznos koji korisnik kredita treba vratiti vezan za tečaj koji određuje kreditor, ukoliko će sud prihvatiti prijedlog da se zauzme o tom pitanju pravno shvaćanje Vrhovnog suda da se tada točno naznači da se radi o kreditoru koji je banka, a to je bitno iz razloga što već Zakon o obveznim odnosima uređuje posljedice u slučaju da kod ugovora s valutnom klauzulom tečaj nije određen i ništetan, a da će se odrediti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke ili druge poslovne banke u RH.

Sud donosi

r j e š e n j e

Zaključuje se prethodni postupak.

Današnje se ročište odgađa jer će se zatražiti će se od predsjednika suda zakazivanje sjednice sudskog odjela kako bi se raspravilo o pretpostavkama za podnošenje prijedloga za pokretanje oglednog postupka za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava.

Dovršeno u 13,58 sati.